

ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗАСАДИ СТВОРЕННЯ АМАТОРСЬКОЇ БАСКЕТБОЛЬНОЇ ЛІГИ РІВНЕНЩИНИ

Олег СОТНИК

*Міжнародний економіко-гуманітарний університет
імені академіка Степана Дем'янчука, м. Рівне*

Постановка проблеми. Як зазначається в Національній Доктрині розвитку фізичної культури і спорту, фізична культура є складовою загальної культури, суспільними проявами якої є фізичне виховання та масовий спорт, а також важливим чинником здорового способу життя, профілактики захворювань, організації змістовного дозвілля, формування гуманістичних цінностей та створенням умов для всебічного гармонійного розвитку людини. Одним із завдань державної політики у сфері фізичної культури і спорту є удосконалення форм залучення різних груп населення до систематичних та повноцінних занять фізичною культурою і спортом, а саме сприяння поширенню клубної системи у цій сфері [1].

Метою даного дослідження було виявити ефективні форми організації любительського баскетболу на сучасному етапі у визначеному регіоні.

Завдання дослідження:

1. З'ясувати причини створення Аматорської Баскетбольної Ліги Рівненщини.
2. Визначити принципи, на яких базується діяльність аматорського спорту (на прикладі Аматорської баскетбольної ліги).

Саме тому **об'єктом** дослідження став процес становлення і розвитку любительського баскетболу, а **предметом** дослідження – діяльність ліг, команд з аматорського баскетболу на сучасному етапі в Україні.

Методи дослідження. У процесі виконання роботи використовувалися наступні методи дослідження: метод системного аналізу; аналіз наукової літератури і документів; метод порівняння і зіставлення; методи соціологічних досліджень.

Результати досліджень

Досвід багатьох країн Заходу свідчить про те, що залучення до систематичних занять фізичною культурою і спортом, підвищення рухової активності молоді найбільш успішно здійснюється через спорт.

Баскетбол є популярною спортивною грою як у світі, так і в нашій державі. Про це свідчить проведення Чемпіонатів України з баскетболу, участь збірних команд України в офіційних міжнародних змаганнях та клубних команд в Європейських клубних змаганнях ФІБА, виступи українських спортсменів в складі команд найсильнішої професійної ліги в світі – НБА, а також підготовка та підвищення майстерності юних спортсменів з баскетболу в ДЮСШ, ШВСМ, включення у навчальну програму з фізичного виховання загальноосвітніх шкіл, вищих навчальних закладів різних рівнів акредитації даного виду спорту. Нині баскетболом в Україні займаються близько 40 тисяч осіб, працюють понад 1000 тренерів.

Держкомспорт та Федерація баскетболу України (ФБУ) підписали договір, яким, у зв'язку з наданням Федерації статусу національної, їй делеговані повноваження з розвитку баскетболу в Україні, виключне право його представництва у ФІБА та на міжнародних змаганнях з баскетболу, а також право на організацію та проведення міжнародних і

загальноукраїнських змагань. Діяльність ФБУ спрямована на подальший розвиток баскетболу, як одного з найбільш популярних видів спорту, шляхом залучення до занять широких верств населення, підвищення рівня майстерності баскетболістів [2].

На регіональному рівні Асоціація баскетболу Західного регіону України проводить відкриті чемпіонати з 1997 року, які погоджені з Федерацією баскетболу України. Мета і завдання відкритого чемпіонату Західного регіону України з баскетболу полягає у виявленні та підготовці команд Західного регіону до Чемпіонату України серед команд І ліги, подальшому розвитку і популяризації баскетболу в регіоні та виявленню талановитої молоді, підвищення спортивної майстерності.

Однією з форм проведення змагань з аматорського баскетболу на обласному рівні є проведення відкритого Меморіалу пам'яті А.Б.Табачника з баскетболу серед чоловічих команд. Загальне керівництво щодо підготовки і проведення турніру здійснюється Управлінням з питань фізичної культури і спорту Одеської облдержадміністрації та Одеської обласної федерації з баскетболу. Особливістю цих змагань є те, що вони тривають впродовж шести місяців, що є альтернативою проведення першості міста. На даний час триває 11-й відкритий Меморіал, в якому сформовані дві ліги (вища та перша). Змагання проводяться за коловою системою у два етапи. Гравці команд Суперліги Чемпіонату України допускаються при умові, що вони виступають за студентську команду свого вузу і є студентами денної форми навчання. Гравці команд Вищої ліги допускаються без обмежень.

Аматорська Баскетбольна Ліга (АБЛ) розпочала свою діяльність у 2004 році під егідою Федерації баскетболу Рівненської області.

У 1993 році в м. Рівне була створена команда з баскетболу „БК-93 Пульсар”. Впродовж тривалого часу вдалі виступи команди та перехід її до найвищого дивізіону українського баскетболу – суперліги, що сприяли підвищенню зацікавленості до даного виду спорту в Рівненській області, а також стали передумовами створення АБЛ.

Для студентів вищих закладів освіти I, II і III рівнів акредитації, учнів дитячо-юнацьких спортивних шкіл проводяться різноманітні змагання – Спартакіада міста й області, універсіади, першість міста та Кубок міста. Разом з тим, відчувається недостатня кількість змагань для набуття відповідної змагальної практики та досвіду спортсменів.

Дитячо-юнацькі команди мають можливість заявитися до участі у змаганнях до Всеукраїнської Юнацької Баскетбольної Ліги (ВЮБЛ), а студентські до Першої ліги Чемпіонату України та Чемпіонату Західного регіону. Але враховуючи витрати команд на внески, оренду, транспорт, суддівство, матеріально-технічну спортивну базу, доцільно було б організувати серію змагань на місцях, в межах області, серед студентських команд, що б сприяло вирішенню поставлених першочергових завдань Федерації баскетболу України, а саме подальший розвиток і популяризація баскетболу в Україні, підвищення майстерності українських баскетболістів.

Велика кількість випускників спортивних шкіл, а також осіб зрілого віку, які мають бажання займатися спортом, зокрема баскетболом, залишаються поза увагою. Для того, щоб задовольнити потреби у реалізації своїх спортивних можливостей, реалізувати бажання займатися баскетболом, збільшити рухову активність, покращити стан здоров'я або його підтримувати на належному рівні, проводити активно дозвілля та покращити якість життя виникла необхідність у створенні нових форм щодо організації і проведення змагань з баскетболу.

Створення нових форм проведення змагань із залученням агентів та селекціонерів клубів вищої та суперліги й участь у них перспективної молоді, дає їй шанс проявити свої здібності та потрапити до складу команди майстрів і продовжити свою професійну спортивну кар'єру.

Пошук нових організаційних форм розвитку масового й аматорського баскетболу в області привів до ідеї утворення Аматорської Баскетбольної Ліги (АБЛ). Про необхідність створення Аматорської Баскетбольної Ліги Рівненщини і організацію та проведення змагань цієї ліги на території Рівненської області було заслухано на зборах місцевої громадської організації „Федерації баскетболу Рівненської області” та ухвалено рішення про щорічне проведення на території Рівненської області чемпіонатів АБЛ згідно з затвердженим положенням; призначити директорат АБЛ та надати їм повноваження щодо організації та проведення цих змагань. Згідно цього складене положення про проведення чемпіонатів АБЛ Рівненщини. Мета і завдання якого полягають у розвитку та популяризації аматорського баскетболу Рівненщини, підвищення майстерності баскетболістів, підготовці команд і гравців до участі в офіційних змаганнях Рівненщини, України і міжнародних змаганнях, а також залучення широких верств населення до систематичних занять фізичною культурою і спортом.

До участі в змаганнях чемпіонату не допускаються гравці, які беруть участь у чемпіонаті України в складах команд вищої ліги та суперліги. Допускаються гравці та громадяни інших країн, що проживають, працюють або навчаються на території області, яку представляє команда.

Якщо у I Чемпіонаті була лише одна ліга, у якій брали участь 8 команд, то вже у другому – три (вища, перша і жіноча), де бере участь 21 аматорський колектив (Рис. 1). Для порівняння – у першому чемпіонаті взяло участь – 125 спортсменів, у другому – 314 чоловік, що є переконливим аргументом на користь масовості.

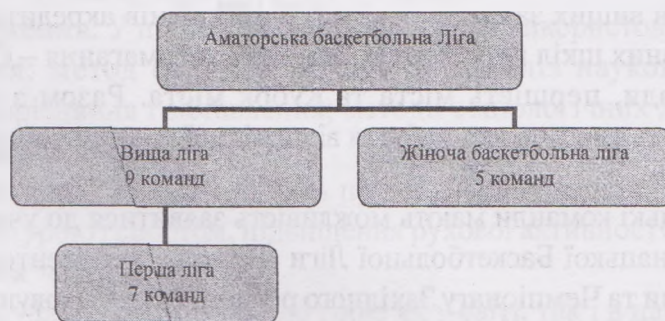

Рис. 1. Структура діяльності Аматорської Баскетбольної Ліги

Другий Чемпіонат проводиться у два кола: два місяці до Нового року і два – після. Наступні ігри – це ігри „плей-офф”, де й визначиться переможець АБЛ у кожній лізі. Команді переможцю АБЛ присвоюється звання „Переможець Аматорської Баскетбольної Ліги”.

Наприкінці чемпіонату також будуть визначені кращий снайпер, краща символічна п'ятірка, кращі гравці кожної команди.

Даний проект дасть змогу вирішити питання організації і проведення змагань з баскетболу в області на більш високому рівні, залучити засоби масової інформації і зібрати аудиторію шанувальників даного виду спорту.

Аматорська Баскетбольна Ліга існує за рахунок коштів спонсорів, меценатів, заявочних внесків команд, які витрачаються на оренду спортивних залів, де проходять ігри; суддівство, медичне обслуговування, придбання кубків, призив та грамот, канцелярські та інші витрати.

Слід зазначити, що інформація про АБЛ розміщується на інтернет-сторінці офіційного сайду „БК-93” (www.bcpulsar.com.ua).

В планах АБЛ Рівненщини передбачається розширити зв'язки з подібними лігами, клубами України для налагодження співпраці, проведення товариських зустрічей та обміну досвідом.

Для популяризації спорту, здорового способу життя, залучення до систематичних занять фізичною культурою і спортом, зокрема баскетболом планується проведення АБЛ та обласним центром фізичного здоров'я населення „Спорт для всіх” Рівненської облдержадміністрації змагання зі стрітболу.

Висновки

1. Проаналізувавши стан розвитку баскетболу в Україні на різних рівнях, ми прийшли до висновку, про необхідність впровадження нових форм щодо організації і проведення змагань з баскетболу, які б вирішували питання популяризації баскетболу, підвищення спортивної майстерності баскетболістів та створення умов для занять улюбленим видом спорту та підтримання фізичної форми різними групами населення. Однією з таких форм організації і проведення змагань з баскетболу є створення аматорських ліг, клубів, які б вирішували ці завдання на обласному та регіональному рівнях.
2. Популярність баскетболу в Україні, області, наявність команди майстрів „БК-93 Пульсар” та відповідний зацікавленість нею громади міста, обмежена кількість змагань для молоді, що проводиться в області, та неможливість вирішення фінансової сторони питання щодо участі цих команд у Чемпіонатах України та Західного регіону, недостатній рівень розвитку масового спорту стали причинами створення Аматорської Баскетбольної Ліги Рівненщини.
3. Аматорська Баскетбольна Ліга Рівненщини сприяє розвитку та популяризації аматорського баскетболу Рівненщини, підвищенню майстерності баскетболістів, підготовці команд, гравців та суддів до участі в офіційних змаганнях Рівненщини, України і міжнародних змаганнях, а також залученню широких верств населення до систематичних занять фізичною культурою і спортом.

Література

1. *Національна доктрина розвитку фізичної культури і спорту в Україні.*
2. *Регламентуючі документи сезону 2003-2004 рр. Федерація баскетболу України.* – К.: „Преса України”, 2003. – 46с.
3. *Яковлев В., Костюкевич В. Про створення студентської ліги з ігрових видів спорту // Концепція розвитку галузі фізичного виховання і спорту в Україні: Зб. наук. праць.* – Рівне: „Принт Хауз”, 2001. – С.330-332.
4. <http://www.bcpulsar.com.ua> (15.01.2005).

ORGANIZATION BASES OF THE AMATEUR BASKETBALL LEAGUE IN RIVNE REGION

Oleg SOTNIK

*International Economics and Humanities University named after academician Stepan
Demianchuk*

Abstract. In the article illustrated the causes of the foundation the Amateur Basketball League in Rivne and principles of it's working.

Key words: amateur basketball league, organization bases, Rivne region.
